

Otázka: Dlouhodobý majetek

Předmět: Účetnictví

Přidal(a): Míša

Dlouhodobý majetek podniku, oceňování, opotřebení majetku, odpisy účetní a daňové, výpočet kapacity, využití dlouhodobého majetku, zdroje financování dlouhodobého majetku, leasing

Majetek nejprve na základě plánu pořídíme, průběžně používáme a pečujeme o něj. Postupně se opotřebovává a odepisuje a nakonec ho vyřadíme.

Dlouhodobý majetek

- je součástí aktiv podniku
- struktura DM je ovlivněna hlavní činností podniku, protože každý podnik má jiné potřeby
- pořizovací hodnota je větší než 40.000,- > **hmotný majetek**

větší než 60.000,- > **nehmotný majetek**

- doba použitelnosti je delší než 1 rok
- **dlouhodobý finanční majetek** má speciální pravidla

- neodepisuje se
 - podni ho vlastní déle než 1 rok
 - je pořizován za účelem dosažení výnosů z úroku, výnosů z pronájmu nebo za účelem ovládnutí jiných podniků
 - akcie, půjčky na dobu delší než 1 rok
- movitý majetek - budovy, stroje

Nemovitý majetek - papíry kolky

- výrazně ovlivňuje likviditu v aktivech
- návratnost vynaložených prostředků spočívá v tom, že DM postupně odepisuje a nemůžu uplatnit v nákladech celou hodnotu v době pořízení > musím pečlivě zvažovat, jak bude DM financován, protože musím mít neustále na zřeteli provozní financování podniku
- je potřeba si uvědomit, že problém nemusíme zpozorovat okamžitě, protože přesun majetku v aktivech se odehrává pouze v aktivech a bilanční suma je zachována
- odpisy slouží k optimalizaci daně z příjmů právnických osob a fyzických osob, které vedou účetnictví

Základem pro výpočet daně je hospodářský výsledek

- když bude OSVČ, která vede daňovou evidenci, tak základem daně bude rozdíl mezi příjmy a výdaji a odpis se stává výdajem
- právnické osoby pracují se stavovými veličinami, fyzické s tokovými
- můžeme ho nakupovat z vlastních zdrojů - zvýší se likvidita, ale nemusím platit úroky, nebo z cizích zdrojů dlouhodobých
- pokud použiju DCZ jako úvěr, tak je majetek můj a do nákladů majetek dostanu pouze formou odpisů
- **leasingová splátka** nemusí být vysoká jako odpis a v té hodnotě se dostává rovnou do nákladů
- z vlastních zdrojů - vezmu svou hotovost -KFM- a pořídím DFM
- kolik můžu uvolnit v hotovosti financí s ohledem na provoz/činnost podniku
- pozemky se neodepisují

- DM je podle svého charakteru rozčleněn do odpisových skupin

Oceňování DM

- pořizovací cena při nákupu - určí dodavatel

= cena pořízení nebo smluvní cena + vedlejší pořizovací náklady (doprava, montáž,..)

- vlastní náklady - majetek, který podnik sám vyrobil

- přímé - takové, které můžeme přesně určit, přesně spočítat (přímý materiál, přímé mzdy)

- nepřímé - týkají se více výrobků a nemůžeme je přímo určit

- rozpočítávají se pomocí kalkulačních metod
- reprodukční pořizovací cena - když podnik něco dostane darem (odhad, odhadní cena)

Opotřebení DM

- používá se delší dobu a pochopitelně se opotřebovává
- snižuje přesnost strojů, jsou potřebné stále častěji opravy

- jde o **opotřebení fyzické**

- dochází k němu i při nečinnosti - kov rezivý, omítka opadá, atd...
- **morální opotřebení** - i zcela nový majetek může být morálně opotřeben, pokud již existují dokonalejší stroje - s vyšším výkonem nebo levnější
- toto opotřebení je typické pro nehmotný dlouhodobý majetek - překonané výrobní postupy, dokonalejší software,...

Odpisy

Je to opotřebení DM. Vstupní cena DM se pravidelně snižuje o určitou částku. Velikost této částky závisí na předpokládané době činnosti.

Oba odpisy mají stejnou délku. Pro odpisy je důležitá vstupní cena (pořizovací). Se vstupní cenou po celou dobu odepisování pracují rovnoměrné odpisy, u zrychlených v 1. roce vycházíme z vstupní ceny a v dalších letech z dvojnásobku zůstatkové ceny.

Odpisy se postupně sčítají a jejich souhrn za určitou dobu se nazývá oprávky. Na začátku jsou oprávky nulové a na konci se rovnají vrtupní ceně.

- **účetní** – stanoví si ho účetní jednotka na základě svých vnitřních pravidel

– může mít jinou hodnotu než daňový odpis, a proto v závěrkových operacích musím přičíst k HV odpis účetní (tím se HV zvýší) a zároveň odečtu daňový odpis, který mi umožňuje zákon

- promítají se v dalším účetnictví (částka pro výpočet daně z příjmů)
- podnik je provádí podle skutečné doby používání
- vyjadřují skutečnou míru opotřebení majetku
- na základě doby upotřebitelnosti se vypočítává tzv. odpisová sazba

a) odpisování podle doby upotřebitelnosti – stanoví se procento odpisové sazby a podle něj se vypočte odpis:

odpisová sazba (%) = 100 / doba životnosti

roční odpis = vstupní cena / 100 * odpisová sazba

b) odpisování podle výkonu – vstupní cena v tomto případě je dělená výkonem majetku – počet výrobků, které vyrobíme s pomocí určitého stroje, ujeté kilometry, ...

- **daňové** – rozhodující pro ovlivňování daňové povinnosti

– řídíme se zákonem o dani z příjmů

rovnoměrný

zrychlený

- volbu musím zvažovat, protože ovlivňují ekonomiku podniku
- odpisy můžu přerušit, nemůžu pouze v případě, kdy u daně z příjmů FO používám tzv. paušální výdaje
- daňový odpis je nákladem a nemáme proti němu výdaj (odpis je i v cash flow pro zachování vazeb)
- veškeré daňové odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru
- způsob vypočtená daňových odpisů je v podniku stanoven - u nás zákonem o daních z příjmů - podnik má určenou dobu životnosti DM a způsob, jak odpisy počítat
- daňové odpisy se v podniku používat musí, pro účely výpočtu daně z příjmů
- účetní se mohou používat vedle daňových odpisů
- pokud začneme odepisovat jedním způsobem, tak se v průběhu odepisování nesmí měnit, ale můžeme použít u majetku oba způsoby

- **rovnoměrný odpis = vstupní cena / 100 * odpisová sazba**
- **zrychlený odpis v 1. roce = vstupní cena / koeficient pro 1. rok**
 - **zrychlený odpis v dalších letech = 2 * zůstatková cena/koeficient pro další roky**
 - **odepisování - počet let dosavadního odepisování**

OSVČ většinou vedou daňovou evidenci (týká se příjmů a výdajů) = tokových veličin

- základ daně je rozdíl mezi příjmy a výdaji
- výjimka - při stanovení základu daně OSVČ použiju způsob paušálních výdajů > odpisy jsou v nich zahrnuty
- paušální výdaje - procentní částka, kterou zákon o dani z příjmů umožňuje OSVČ využít a odečíst a v tomto případě nemusí osoba vést skutečné výdaje
- odpisy se používají k tomu, abychom provedli daňovou optimalizaci

Daň. optimalizace-když stanovuju podle zákona základ daně pro výpočet výsledné daň.

povinnosti

Kapacita, výpočet kapacity

Je to schopnost podniku, prodejní jednotky, provozovny služeb apod. vytvořit určité množství výrobků nebo poskytnout určité množství služeb. Je vždy udána za časovou jednotku a to za optimálních podmínek. Optimální podmínky jsou nejpříznivější možné podmínky (dostatek kvalitního materiálu, plynulá dodávka zboží, dodávka energie, nízká nemocnost a poruchovost).

Kapacita = využitelný časový fond * kapacitní norma * počet jednotek zařízení

Využitelný časový fond je dán za dobu, po kterou může být zařízení v provozu – čas práce snížený o nutné ztráty času.

Kapacitní norma udává výkon zařízení.

Počet jednotek zařízení je plnicí linka, stroj. Kolik strojů mám k dispozici.

Často se zjišťuje výrobní kapacita – schopnost podniku vyrobit za určitý čas určité množství výrobků, za optimálních podmínek.

Pokud je kapacita nedostatečná tak zvažujeme, zda by se dala zvýšit například zavedením více směn, skrácením doby oprav, odstraněním prostojů,..Pokud není možno kapacitu zvýšit, pak pořídíme další DM.

Pro výpočet kapacity potřebujeme znát:

a) kapacitní normu – pro 1 stroj, 1 pokladnu, atd. Ta se udává jako:

- kapacitní norma času – množství času, které je potřeba pro vytvoření jednotky výrobku nebo poskytnutí služby za optimálních podmínek
- kapacitní norma výkonnosti – maximální množství výrobků nebo služeb, které je možné vyrobit za daný čas

b) počet jednotek zařízení – počet strojů, dopravních prostředků, pokladen,...

c) využitelný časový fond

- je dán maximálním časem, po který může být jednotka zařízení v chodu > od celkového pracovního času odečteme plánovaná přerušení provozu
- můžeme jej zjišťovat za rok, čtvrtletí, měsíc,...
- celkový postup výpočtu:
 1. krok – od celkového počtu dnů za období odečteme soboty, neděle, svátky, dny dovolené
 2. krok – získané pracovní dny vynásobíme počtem pracovních hodin za den a dostáváme nominální časový fond
 3. krok – odečteme plánované opravy nebo jiné přerušení provozu a dostáváme využitelný časový fond za dané období
- využitelný časový fond můžeme zjistit i jednoduše pomocí plánovacího kalendáře, kde jsou vyčísleny pracovní dny

Vlastní výpočet kapacity:

1. pokud je zadána kapacitní norma výkonnosti

kapacita = využitelný časový fond * kapacitní norma výkonu * počet jednotek zařízení

2. je zadána kapacitní norma času

kapacita = využitelný časový fond / kapacitní norma času * počet jednotek zařízení

Kapacita daná plochou Je dána počtem jednotek, které je možno umístit na danou plochu. Zjistíme celkovou plochu a od ní odečteme manipulační a jinak nevyužité prostory. Tuto využitelnou plochu vydělíme prostorem, který zabírá jedno zařízení. Tak zjistíme, zda se na

danou plochu vejde určitý počet strojů, kolik na ní můžeme parkovat aut,...

Využití DM (kapacity)

Kapacita nikdy není využita na 100%. Je to způsobeno tím, že kolísá poptávka, vyskytují se nenadálé poruchy, zvýšení nemocnosti, atd. Využití můžeme průběžně sledovat a dobře řízený podnik ho předem plánuje.

Plánované využití kapacity = plánovaná produkce * 100 / kapacita

Skutečné využití kapacity = skutečná produkce * 100 / kapacita

Usilujeme o co největší využití kapacity. Tak pečujeme o to, aby prostředky, které jsme do majetku vložili, přinášeli potřebný efekt.

Využití kapacity silně závisí na poptávce, protože:

- některé podniky ponechávají úmyslně určitou část kapacit dočasně nevyužitou. Tyto kapacity představují rezervu pro nenadálé zvýšení poptávky.
- nově zaváděné výrobky mívají zpočátku nižší prodej. Kapacita těch zařízení, na kterých jsou vyráběny, tak nemůže být hned zpočátku plně využita. Po určitém čase však nová zařízení vyrábějí stále více a jejich kapacita roste a naopak využití kapacit starších zařízení klesá.

Kdy pořizovat DM?

Pořízení patří mezi zásadní a nejdůležitější rozhodnutí i v managementu. Musím mít jistotu dlouhodobého využití, hlavně pokud se jedná o speciální nebo jednoúčelové zařízení.

a) nahrazujeme dosavadní zařízení, kvůli fyzickému opotřebení

- b) vyměňujeme zařízení kvůli morálnímu opotřebení, nové zařízení přinese úspory
- c) rozšiřujeme výrobu stávajících produktů a současná kapacita je nedostatečná
- d) expandujeme na nové trhy, zavádíme nové výrobky
- e) jde o nařízené investice (z důvodu bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí)

Investicemi budeme rozumět vynaložení prostředků tak, aby přinášeli další výnos. Investice jsou náklady na pořízení DM.

Zhodnocení výhodnosti investice = čistý zisk z investice (oproštěný od daně) / pořizovací náklad z investice

Doba splacení investice = pořizovací náklady / čistý roční zisk z investice

Rozhodnutí o investování:

a) stanovení potřeby investic

- často vycházíme z požadavků jednotlivých útvarů podniku
- požadavky porovnáváme s dlouhodobým plánem podniku - s marketingovým plánem, plánem výroby, finančním plánem

b) na investice, které odpovídají plánovaným záměrům, vypracujeme investiční projekty

c) projekty posoudíme, zejména podle toho, zda bude projekt reálný, zajímá nás finanční náročnost projektu, jaká je jeho efektivnost

d) vybereme nejvhodnější projekt - variantu

Hodnocení výnosu a rizika investic

Budeme brát v úvahu:

- výnosnost investic – investice, která nepřináší příslušné efekty, je zbytečná
- riziko – naše předpoklady se nemusí splnit a investováním nebude dosaženo předpokládaných výnosů

Výnosná investice je obvykle riskatní, bezpečná investice zase přináší malý výnos. Pro hodnocení výnosnosti jsou vypracovány metody.

Pro hodnocení investic existují dvě skupiny ukazatelů.

1. výnosnost investice = čistý roční zisk z investice / pořizovací náklad investice

- pro výnosnost se používá anglický termín RETURN OF INVESTMENT, udává kolik nám investice vynese – kolik korun, čistého zisku nám ročně přinese každá koruna vynaložená na investici

- čistým ziskem rozumíme zisk po zdanění daní z příjmů

2. doba splácení (návrstnosti) = pořizovací náklad investice / čistý roční zisk z investice

- anglický termín je PAYBACK METHOD

- ukazatel udává, za jak dlouho bude investice splacena z čistého zisku, který přináší

Ekologie a investice

Řada investic zasahuje do tváře přírody, ovlivňuje ovzduší, čistotu vod. Je nutno brát v úvahu i dopady na životní prostředí.

Vlastní a cizí zdroje financování DM

Mezi vlastní zdroje patří:

- základní kapitál
- zisk
- odpisy
- výnosy z vyřazení DM

Mezi cizí zdroje patří:

- úvěr od banky nebo jiných podniků
- koupě na splátky – prodávající odloží placení, umožní platit postupně
- finanční leasing

Finanční leasing

Rozumíme tím dlouhodobý pronájem, po jehož skončení se majetek odkupuje do vlastnictví nájemce. Specializují se na něj leasingové společnosti, které příslušný předmět koupí od výrobce nebo obchodníka a pak ho pronajmou příslušnému zájemci. Při sjednávání smlouvy se dohodne doba leasingu. Ta závisí na rozhodnutí kupujícího. Podnikatelé jsou nuceni uzavírat leasing na dobu, která odpovídá době odepisování. Pro soukromou osobu je doba leasingu dána jejími finančními možnostmi a podmínkami společnosti. Leasingová společnost žádá, aby byl předmět pojištěn, protože pokud by byl nájemcem zničen nebo byl odcizen, vzniká škoda leasingové společnosti nikoliv nájemci.

Typická nabídka leasingu:

a) v hlavičce jsou uvedeny základní údaje

- identifikační údaje předmět leasingu a pořizovací cena
- smluvní poplatek
- zůstatková hodnota čípková cena – částka, kterou uhradíme po skončení leasingu
- délka smlouvy (počet splátek) – závisí na rozhodnutí kupujícího

b) v tabulce splátek jsou tyto údaje:

- jednorázová splátka - čím vyšší je, tím nižší jsou splátky další, výše splátky bude mít vliv i na celkovou částku, kterou zaplatíme
- nájemné - představuje měsíční nebo čtvrtletní splátky za předmět leasingu, je tam zahrnut zbytek ceny předmětu, který nebyl uhrazen jednorázovou splátkou

c) v tabulce pojištění jsou tyto údaje:

- pojištěno na cenu - uvádí se plná cena, aby v případě škody nebo krádeže pojišťovna vypočítávala škodu z plné hodnoty
- pojišťovna - zde máme na vybranou, jakou spoluúčást zvolíme, a podle toho bude stanovena výše pojistného